

Omgang-en pestprotocol obs Trije Doarpenskoalle

versie, juni 2020

Verantwoording

Wij gaan ervan uit dat het hanteren van de schoolregels en de normale pedagogische aanpak, waarbij vanuit een positieve houding gehandeld wordt, over het algemeen voldoende zal zijn om een goede omgang met elkaar te hebben. Als dat niet voldoende blijkt te zijn gebruiken we dit document als leidraad. Dit document bestaat uit twee delen:

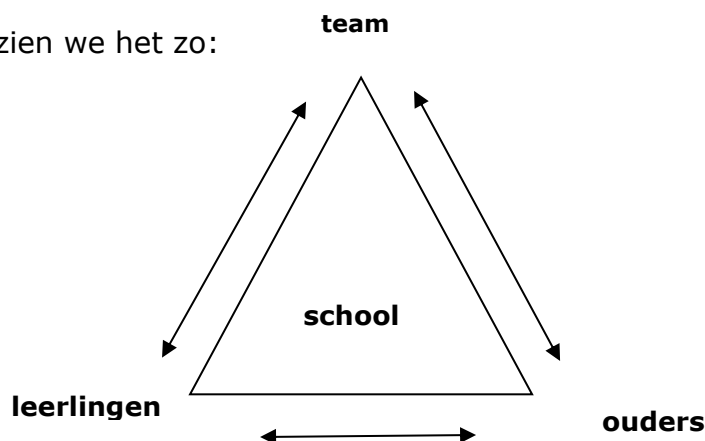
- Omgaan met elkaar
- Pestprotocol
- Vier bijlagen, te weten:
 - o Nadenkblad
 - o Mijn-uit-de-groep-plan
 - o Procedure interne time-out (voor in de groepsmap)
 - o Kijkwijzer positief pedagogisch klimaat

Doelen van het document afspraken/regels en pestprotocol

- We willen graag dat alle leerlingen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen .
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, mochten er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.
- Met elkaar te reflecteren op eigen gedrag en houding en hierdoor een voorbeeldfunctie te kunnen vervullen.

2

Schematisch zien we het zo:

Bovenstaande relatie driehoek moet in balans zijn. Dat betekent wanneer alle relaties even sterk zijn, dit de school en de ontwikkeling van leerlingen ten goede komt.

Hoe gaan wij dat doen?

Wij gaan wekelijks in gesprek met de leerlingen over omgaan met elkaar en over onderwerpen die daar aan gerelateerd zijn. Dit doen we aan de hand van de methode 'Goed Gedaan'. Daarnaast zijn er structureel een aantal activiteiten.

- Ieder schooljaar beginnen we met de *Gouden Weken*
Tijdens de Gouden Weken aan het begin van het schooljaar wordt er expliciet gewerkt aan kennismaking, samenwerken en het met elkaar samenstellen van groepsregels. Daarna blijft dit een belangrijk aspect van het werken in de groepen. Met name het betrekken van de leerlingen bij het omgaan met elkaar en het zorgen voor een goede groeps sfeer is essentieel. Er wordt steeds nagegaan wat in elke groep nodig is en blijft om de veiligheid te waarborgen.
- De schoolregels worden gedurende het hele jaar besproken en levend gehouden wanneer de situatie hierom vraagt.
- Stimuleren van spel op het schoolplein.
- Gesprekken over het verschil tussen plagen en pesten
- Gesprekken over onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, opkomen voor jezelf, groepsdynamiek, aanpak van ruzies, cyberpesten etc.
- Feedback geven en ontvangen bij voorbeeld complimenten- en tiprondes, dikke duimen
- Gesprekken over de actualiteit
- Geven van drama lessen
- Organiseren van projectweken
- Organiseren van samenwerkopdrachten
- Indien noodzakelijk: inzetten van lessen Rots & Water

3

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal beter met elkaar omgegaan worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. Waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken.

Deel 1: Omgaan met elkaar

Regels en afspraken

Het is goed van elkaar te weten wat je verwacht. Daarom hanteren we regels en afspraken voor leerlingen, ouders en de teamleden. In de meeste gevallen kunnen leerlingen goed gecorrigeerd worden en kan er op een plezierige wijze verder met elkaar omgegaan worden. Vanuit een positieve benadering willen we vroegtijdig de juiste interventies plegen om eventuele escalaties voor te zijn. Door (grensoverschrijdend) gedrag te analyseren (wat was de aanleiding, wat is de thuissituatie, welke omstandigheden spelen een rol) kunnen we van situaties leren en wellicht in de toekomst bepaalde gedragingen voorkomen.

Regels die gelden in alle groepen:

(deze gelden op school en daarbuiten).

- Tink om in oar / hou rekening met elkaar.
- Meitsje dyn wurk ôf / maak je werk af
- Romje dyn guod op / ruim je spullen op

Naar aanleiding van bovenstaande schoolregels worden er jaarlijks afspraken met de leerlingen gemaakt om de regels na te kunnen komen. Deze afspraken betreffen:

- De eigen groep
- Omgang op het plein
- Omgang in de hele school

Afspraken voor het team:

1. We praten met elkaar. Als er iets is, ga je naar de betreffende persoon.
2. Je staat open voor feedback van collega's, ouders en leerlingen.
3. Alle teamleden zijn verantwoordelijk voor orde in de school en op het plein.
4. Alle teamleden zijn verantwoordelijk voor de netheid in de school en op het plein.
5. Elk teamlid spreekt in positieve woorden over leerlingen en ouders.
6. Elk teamlid benadert leerlingen en ouders positief.
7. We vangen nieuwkomers (vervangers, ouders, stagiaires) in de school met z'n allen op en heten ze welkom op de Trije Doarpenskoalle
8. Afspraak is afspraak.

Afspraken voor ouders:

1. Ouders houden zich aan de regels en afspraken van de school.
2. Ouders tonen belangstelling voor de school. Tenminste één ouder per gezin is aanwezig bij ouderavonden, oudergesprekken en andere activiteiten die school voor leerlingen en/of ouders organiseert.
3. Oudergesprekken vinden plaats op afspraak. Voor schooltijd is er alleen plaats voor korte huishoudelijke mededelingen. Inhoudelijke gesprekken/mededelingen vinden op afspraak plaats.
4. Ouders benaderen het team positief. En spreken positief over het team tegen hun kind(eren).
5. Bij activiteiten op school volgen ouders aanwijzingen van teamleden op.
6. Ouders melden hun klacht/vraag bij de juiste persoon.

Aanpak van ruzies tussen leerlingen onderling in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie hebben, hanteren wij het volgende stappenplan:

Stap 1: Er eerst samen uit zien te komen. Dan aan de leerkracht vertellen hoe het opgelost is.

Stap 2: Op het moment dat de leerlingen er niet uitkomen, leggen ze het probleem aan de leerkracht voor.

Stap 3: De leerkracht voert een oplossingsgericht gesprek met de leerlingen en maakt afspraken met de leerlingen zodat dit in de toekomst voorkomen kan worden. Laat de leerlingen zelf consequenties bedenken voor als het mis gaat.

Stap 4: Na een afgesproken periode, bijvoorbeeld een week, komen leerkracht en leerlingen terug op de afspraken en worden vervolgspraken gemaakt.

5

Bij herhaling van ruzies tussen dezelfde leerlingen bepaalt de leerkracht wanneer er over gegaan wordt op fase 1.

Consequenties bij herhaaldelijke ruzies

Wanneer er consequenties worden uitgevoerd, worden ouders altijd telefonisch op de hoogte gesteld.

Fase 1:

- Mogelijke sancties: Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn.
Invullen van het nadenkblad (gr 4-8)
- Een gesprek waarin afspraken schriftelijk worden vastgelegd nav het nadenkblad.
- De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere dag of week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Klassengesprek over omgaan met elkaar.

Als de aanpak in fase 1 niet genoeg oplevert, gaan we over naar fase 2.

Fase 2:

De leerkracht voert samen met een collega op school een gesprek met elk kind apart in het bijzijn van zijn/haar ouders. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vast gelegd op papier en de school heeft al het mogelijke gedaan

om een einde te maken aan de ruzie. Er worden duidelijke afspraken gemaakt tussen ouders, kind en school.

Fase 3:

Bij aanhoudende ruzie kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals schoolarts van de GGD. Intern kunnen er door een leerkracht lessen Rots & Water gegeven worden.

Fase 4:

Bij aanhoudende ruzie kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Aanpak van overschrijden van de regels op het plein

1. De leerling gaat uit het spel en bespreekt het met de hulppleinwachten. (tijdens iedere pauze zijn de leerlingen van groep 8 hulppleinwacht en zijn voor de overige leerlingen het eerste aanspreekpunt om conflicten op te lossen) Komen de hulppleinwachten en leerling(en) er niet uit, wordt het met de leerkracht besproken die hoofdpleinwacht is.
2. Slaan en schoppen is gedrag wat we niet op het plein tolereren. Wanneer dit gebeurt wordt een leerling naar binnen gestuurd om af te koelen. Er kan dan een gesprek volgen en er wordt een nadenkblad ingevuld. (het nadenkblad wordt mee naar huis gegeven en door ouders ondertekend weer op school ingeleverd)
3. Als een leerling herhaaldelijk de regels overtreedt, maakt de leerkracht een afspraak met de ouders en de leerling op school om te kijken wat de oorzaak is van het gedrag en om afspraken te maken over de consequenties. Gaat het om signalen van pesten (zie ook Pest protocol) dan gaat op dat moment het pestprotocol in.

Algemene aanpak overschrijden regels in de groep [interne time-out]

De algemene schoolaanpak is dat de conflicten constructief en geweldloos worden opgelost. Dit gebeurt zoveel mogelijk op een *betrekkende* manier: iedereen wordt zoveel mogelijk betrokken bij het omgaan met elkaar en iedereen wordt gestimuleerd daar verantwoordelijkheid in te nemen. Een pedagogische omgeving die zo positief mogelijk is ligt daaraan ten grondslag: we werken vanuit een positieve blik. Beter benoemen wat er goed gaat dan de nadruk leggen op wat niet goed gaat.

Juist om de veiligheid voor een ieder te garanderen is het van belang anderen aan te spreken en/of consequenties toe te passen als er sprake is van negatief gedrag. Grensoverschrijdend gedrag met een negatieve invloed op de groepssfeer en op individuele leerlingen kan niet getolereerd worden. In onveilige situaties moet er ingegrepen worden. Daarbij is het belangrijk om te handelen door duidelijk, rustig (zonder emotie) en consequent te zijn en de intentie hebben om met positieve verwachtingen over de mogelijkheden van de leerling zijn/haar gedrag te herstellen. Zorgen voor behoud van de relatie en het contact door de nadruk weer te leggen op herstel in plaats van op het negatieve gedrag. De aandacht wordt dan ook meteen weer gelegd op de positieve intenties als de leerling meewerkt aan de consequentie.

We onderscheiden hierin drie categorieën gedrag: **groen-oranje-rood**.

Groen:

gedrag dat de leerlingen laten zien, gedrag wat we willen bevorderen en waar we ons op richten.

- Zelfstandig werken
- Begrip/tolerantie voor 'anders' zijn
- Fluisteren met elkaar
- Samenwerken
- Elkaar helpen: lesjes geven
- Overleggen
- Aanspreken op gedrag in positieve zin
- Naar elkaar luisteren
- Samen verantwoordelijk voor de omgeving en voor elkaar
- Reflecteren op elkaar
- Mening vormen over een onderwerp, discussie hierover
- Elkaar corrigeren
- Luisteren naar de leerkracht
- Elkaars mening horen en respecteren
- Elkaar aankijken als je tegen iemand praat

7

Oranje:

Er is ook sprake van gedrag wat soms getolereerd wordt en soms niet. We noemen dit oranje gedrag. Het is niet echt 'over de grens', maar in sommige situaties wil je en moet je ingrijpen als leerkracht.

- Duwen, trekken
- Grof taalgebruik
- Onzorgvuldig omgaan met spullen
- Reageren op elkaars mening, niet altijd op een leuke manier
- Voor je beurt praten, door de klas roepen
- (oog) contact met elkaar zoeken, blikken naar elkaar
- Onnodig vaak door de klas lopen
- Elkaar negatief aanspreken op gedrag
- Je gelijk willen halen op een negatieve manier

- Schreeuwen door de klas
- 'Grapje' is niet altijd leuk

Rood:

Het gaat hierbij om grensoverschrijdend gedrag, waarbij **altijd** consequenties toegepast moeten worden. We kunnen dit gedrag samenvatten als ernstig respectloos gedrag.

- Vechten, slaan, schoppen etc.: fysiek geweld
- Uitslachten, kwetsen, buitensluiten etc.
- Pesten (negatief reageren op steeds dezelfde leerling)
- Bedreigen/intimideren
- Spullen kapot maken

Wanneer de gedragsregels in de groep worden overschreden kunnen de volgende maatregelen worden getroffen met als enige doel de leerling bewust te maken van zijn/haar ongewenst gedrag en/of ongewenst gedrag voor de toekomst te voorkomen;

Fase 1: 1^e officiële waarschuwing

- de leerling wordt aangesproken op de overtreding met een ik-boodschap
- de leerling krijgt een 'straf' passend bij de overtreding
- de leerling biedt afhankelijk van de overtreding zijn/haar verontschuldigen /excuses aan

Fase 2: 2^e officiële waarschuwing [gele kaart]

Wanneer een leerling grensoverschrijdend gedrag in de groep blijft vertonen, krijgt de leerling een 2^e waarschuwing en gaat binnen de eigen groep aan een andere werkplek werken (time-out plek) en kan de lessen in de groep blijven volgen.

Fase 3: 3^e officiële waarschuwing [oranje kaart]

Wanneer de leerling aan de andere werkplek binnen de groep aanhoudend grensoverschrijdend gedrag blijft vertonen dan volgt er een interne time-out. Dat houdt in dat de leerling zijn werk in een andere groep gaat maken. De leerling wordt dan twee groepen hoger geplaatst. (in het geval van een leerling uit groep 8 gaat deze naar groep 3)

De leerling krijgt dan eigen werk mee en er worden duidelijke afspraken gemaakt wanneer en hoe de leerling weer terug mag naar de eigen groep.

Bij een interne time-out worden ouders door de leerkracht op de hoogte gesteld waarom er een interne time-out heeft plaats gevonden en dat de leerling een herstelblad in moet vullen. Dit blad moet de volgende dag weer op school zijn, eerder kan de leerling niet de groep in.

De ernst of de frequentie van de overtreding bepaalt of de ouders/verzorgers hiervan in kennis worden gesteld.

Bij nablijven (langer dan 15 minuten) en interne time-out worden de ouders/verzorgers hiervan altijd op de hoogte gesteld.

Mocht de leerling volharden in het overschrijden van de regels, dan worden de ouders samen met de leerling uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht om de situatie nader te bespreken.

In uiterste gevallen kan er besloten worden tot een time-out buiten de school. (dit gaat, vooraf, in afstemming met de ouders) Dan worden de ouders /verzorgers gebeld om de leerling van school op te halen. De leerling blijft dan een dag (deel) thuis. Het werk wat daardoor op school niet afkomt wordt thuis afgemaakt. Op het moment dat hiertoe besloten wordt, dan altijd overleg/afstemming met directeur of andere aangewezen persoon.

Deel 2: Pest protocol

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere personen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve effecten voor het gepeste en er is niet langer sprake van respect.

Bij pesten zijn altijd een paar partijen betrokken:

- de gepeste (het slachtoffer)
- de pester (de dader)
- de (zwijgende) anderen

Wanneer psychische en/of fysieke mishandeling bij dezelfde leerling meerdere keren per dag of per week gebeurt dan is er sprake van structureel pesten. (in tegenstelling tot plagen; dit gebeurt incidenteel en de ander leidt daar niet onder)

Pesten op school, hoe gaan wij er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

Voorwaarden

1. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:
leerlingen (gepeste leerlingen, pesters en de zwijgende groep),
leerkrachten en de ouders/verzorgers.
2. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
3. Als er signalen van pesten zijn (eigen observaties, opmerkingen van ouders of andere leerlingen) moeten deze altijd serieus genomen worden en moeten er stappen worden ondernomen.
4. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
5. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kan de inschakeling van een contactpersoon nodig zijn.

De contactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

De contactpersoon van onze school staat in de schoolgids vermeld.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn

- Vaak bij een bijnaam noemen, regelmatig niet bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna gaan
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Uitgangspunten

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we leerlingen dit al bij:
je mag niet klikken, maar.....
als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken. Je zorgt voor elkaar en elkaars veiligheid.
2. Een pestprobleem is een groepsprobleem en een schoolprobleem dat betekent dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep en op school.
3. Pesten is een groepsprobleem en een schoolprobleem dat betekent dat het een groepsproces is. Om tot een oplossing te komen heb je dan ook de hele groep en soms de hele school nodig.
4. Samenwerken zonder bemoeienissen:
School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie.
Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Zo is het bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind te komen oplossen.

11

Bij problemen van pesten zullen de directie, ib-er en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders. De inbreng van ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van de school.

Aanpak van pesten in vier stappen

Wanneer de leerkrachten pesten waarnemen of ouders geven aan dat hun kind gepest wordt, gaan we als volgt te werk:

1. De leerkracht heeft, na overleg met de ouders, een gesprek met het gepeste kind. Vraag de leerling wat het pesten met hem/haar doet. Vraag wie de pesters zijn en vraag ook wie vrienden zijn. Vraag wat hij/zij zelf kan veranderen in het gedrag. Benoem het vervolg.

2. De leerkracht heeft een gesprek met de pester. (of met een kleine groep leerlingen waarbij de pester, meeloper en 'onpartijdige' leerlingen zitten) In dit gesprek geeft de leerkracht aan dat hij/zij hulp nodig heeft, omdat X een probleem heeft. Noem het woord pesten niet, maar vraag of de leerling(en) weet waar je het over hebt. Vraag naar de betrokkenheid en vraag of hij/zij met dat gedrag kan stoppen en hoe hij/zij er voor kan zorgen dat X zich beter gaat voelen. Laat de leerling(en) zelf bedenken wat de consequenties zijn als hij/zij niet met het gedrag stopt. Benoem het vervolg, hierbij de focus leggen op hoe het vanaf nu anders gaat en niet bestraffen.

De leerkracht heeft een gesprek met de vrienden. In dit gesprek geeft de leerkracht aan dat hij/zij hulp nodig heeft, omdat X een probleem heeft. Noem het woord pesten niet, maar vraag of de leerling weet waar je het over hebt. Vraag hoe zij kunnen helpen. Benoem het vervolg.

De leerkracht neemt contact op met de ouders van de gepeste leerling over de afspraken. De leerkracht neemt contact op met de ouders van de pester over de afspraken.

3. Na een afgesproken periode, bijvoorbeeld een week, blikt de leerkracht terug in individuele gesprekken met de gepeste leerling, de pester en met de vrienden. De leerkracht neemt contact op met de ouders van de gepeste leerling en van de pester over het resultaat en eventuele vervolgstappen. Hierbij altijd vragen wat er goed ging en hoe dit verder uitgebouwd kan worden.

4. Verbetert de situatie niet, dan volgen consequenties.

Consequenties bij herhaaldelijke pestgedrag

Fase 1:

- Telefonisch contact door leerkracht met ouders van de pester.
- Een bewustwordingsgesprek met de pester over wat hij/zij met de gepeste leerling uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. Dit wordt in een afsprakenprotocol vastgelegd, welke de pester en de leerkracht ondertekenen.
- De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere dag of week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Mogelijke sancties: Een of meerdere pauzes binnen blijven.
Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn.
Een schriftelijke opdracht, b.v. een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.
- Klassengesprek over omgaan met elkaar.

Fase 2:

De leerkracht voert samen met een collega op school een gesprek met de leerling in het bijzijn van de ouders. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vast gelegd op papier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Er worden duidelijke afspraken gemaakt tussen kind, ouders en school.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de de schoolarts van de GGD.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie protocol Schorsing en verwijdering)

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/zij doet vóór, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten zien dat je ook op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- De gepeste leerling laten zien waarom een leerling pest.
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen via een schouderklopje of zo nodig via een beloningskaart.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- De gepeste leerling niet over beschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of "ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen". Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Benadrukken dat de gepeste leerling niet zielig is, zielig gedrag niet accepteren.

13

Begeleiding van de pester

- Praten en zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.

- In laten zien welke sterke(leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school. Wij houden ons aan deze regel: straffen als de leerling wel pest – belonen (schouderklopje) als de leerling zich aan de regels houdt.
- De leerling leren niet meteen kwaad te reageren. Leren beheersen. De stop - eerst nadenken - houding of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school, elkaar informeren en overleggen. Inleven in de leerling; wat is de oorzaak van het pesten?
- Belonen via een schouderklopje of zo nodig via een beloningskaart.
- Zoeken van een sport of club, waar de leerling kan ervaren dat contact met andere leerlingen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp, sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts(GGD).

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

1. Een problematische thuissituatie.
2. Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
3. Voortdurend in een niet –passende rol worden gedrukt.
4. Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
5. Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste leerlingen

- Houd de communicatie met uw kind open en blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans de pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van de gepeste leerling serieus.
- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere leerlingen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

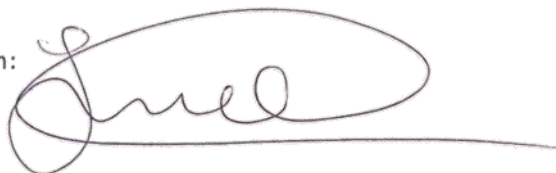
Team en ouders onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol

Datum: 23-6-2020

Oudergeleding MR, namens de ouders:

Directeur, namens het team:

Nadenken

Gebeurtenis

Vertel wat er precies gebeurd is

.....
.....
.....

Gedachte

Wat dacht je op dat moment?

.....
.....
.....
.....

Gevoel

Wat voelde je?

.....
.....
.....
.....

16

Gedrag

Wat is voor de volgende keer een betere oplossing?

.....
.....
.....

Thuis:

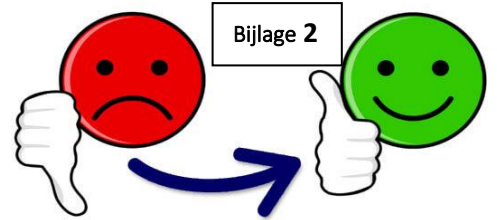
Hoe heeft u thuis met uw kind over dit incident gesproken?

.....
.....
.....

Datum: Handtekening ouders/verzorgers:

Mijn terug-in-de-groep-plan (gr 5 t/m 8)

Naam: _____

Datum: _____

Wat deed ik waardoor ik niet meer in mijn eigen klas kon werken:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Om weer terug in mijn eigen groep te kunnen werken ga ik aan dit doel werken:

Ik ga

.....
.....
.....

Dit ga ik doen om dat doel te bereiken:

1.
2.
3.

17

Wie of wat kan mij helpen om mijn doel te bereiken:

.....
.....
.....

Op welke manier?

.....
.....
.....

Het mijn-terug-in-de-groep-plan wordt besproken op _____ om _____

0 leerling-leerkracht 0 leerling – leerkracht - ouder

Handtekening van mij:

Handtekening van mijn ouder(s):

Handtekening van de directeur:

Handtekening van mijn leerkracht(en):

Omgangs-en Pestprotocol obs Trije Doarpenskoalle Reduzum

Algemene aanpak overschrijden regels in de groep [interne time-out]

Wanneer de gedragsregels worden overschreden kunnen de volgende maatregelen worden getroffen met als enige doel de leerling bewust te maken van zijn/haar ongewenst gedrag en/of ongewenst gedrag voor de toekomst te voorkomen;

Fase 1: 1^e officiële waarschuwing [gele kaart]

- de leerling wordt aangesproken op de overtreding met een ik-boodschap
- de leerling krijgt een officiële eerste waarschuwing door het geven van een gele kaart
- de leerling krijgt een 'straf' passend bij de overtreding
- de leerling biedt afhankelijk van de overtreding zijn/haar verontschuldigingen /excuses aan

Fase 2: 2^e officiële waarschuwing [oranje kaart]

Wanneer een leerling grensoverschrijdend gedrag in de groep blijft vertonen, krijgt de leerling een 2^e officiële waarschuwing (een oranje kaart) en gaat binnen de eigen groep aan een andere werkplek werken (time-out plek) en kan de lessen in de groep blijven volgen. De leerling krijgt de mogelijkheid om na een leswisseling weer terug op de eigen plek te gaan. Bij kleuters gaat het om een 'tijdstraf'. (passend bij de leeftijd)

Fase 3: 3^e officiële waarschuwing

Wanneer de leerling aan de andere werkplek binnen de groep aanhoudend grensoverschrijdend gedrag blijft vertonen dan volgt er een interne time-out. Dat houdt in dat de leerling zijn werk in een andere groep gaat maken. De leerling wordt dan twee groepen hoger geplaatst. (in het geval van een leerling uit groep 8 gaat deze naar groep 3)

De leerling krijgt dan eigen werk mee en er worden duidelijke afspraken gemaakt wanneer en hoe de leerling weer terug mag naar de eigen groep.

Bij een interne time-out worden ouders door de leerkracht op de hoogte gesteld waarom er een interne time-out heeft plaats gevonden en dat de leerling een "mijn terug-in-de-klas-plan" in moet vullen. Dit blad moet de volgende dag weer op school zijn, eerder kan de leerling de groep niet in.

De ernst of de frequentie van de overtreding bepaalt of de ouders/verzorgers hiervan in kennis worden gesteld.

Bij nablijven (langer dan 15 minuten) en interne time-out worden de ouders/verzorgers hiervan altijd op de hoogte gesteld.

Mocht het kind volharden in het overschrijden van de regels, dan worden de ouders samen met het kind uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht om de situatie nader te bespreken.

Nadenkblad <> Mijn terug-in-de-klas-plan

- ❖ *Nadenkblad*: een leerling vult dit blad in wanneer een leerling vanuit de vrije situatie (plein, gang) naar binnen wordt gestuurd. Leerlingen kunnen door alle leerkrachten aangesproken worden op algemene schoolafspraken.

- ❖ *Mijn terug-in-de-klas-plan*: een leerling vult dit plan in wanneer er in de eigen groep grensoverschrijdend gedrag vertoond wordt.

NB: bij het uitdelen en invullen van het nadenkblad en het “mijn-terug-in-de-klas-plan” worden ouders op de hoogte gebracht!

Bij de gym gelden de afspraken van de gymjuf; maar worden leerlingen eruit gestuurd dan geldt wel de regel dat leerlingen twee groepen hoger gaan en dat er een nadenkblad ingevuld wordt. De gymjuf moet dit dan met de leerling bespreken en afspraken voor de toekomst maken.

Dit geldt ook voor de muziek-, HVO-, en GVO-lessen die door een andere leerkracht gegeven worden.

Nodig in de groep:

Een extra werkplek=time-outplek

Officiële waarschuwingen: een gele en oranje kaart.

Bij bepaalde kinderen wellicht afwijkende afspraak tav plaatsing in een andere groep> deze helder beschrijven in het EHBI en ook met ouders bespreken.

Kijkwijzer, Positief pedagogisch klimaat

Naam leerkracht:
 Groep:
 Datum:
 Geobserveerd door:
 Lesonderdeel:

Welk concrete vaardigheid/houding heb je bij de leerkracht gezien?

De leerkracht,	Welke heb je gezien?
structureert, stimuleert en geeft duidelijke instructies	
stelt vragen ipv dat hij vertelt	
biedt sociale ondersteuning	
spreekt positieve verwachtingen uit	
blijft rustig	
benadert leerlingen positief [4:1]	
ziet/hoort ieder kind	
is consequent	
lost adequaat een conflict op	
is emotioneel objectief	
kent zich zelf; is zich bewust van eigen waarden, drijfveren en overtuigingen	
neemt de leerlingen serieus	
luistert, vat samen en vraagt door	
legt de verantwoordelijkheid bij de groep	
laat leerlingen samenwerken	
benoemt wat hij wél wil	
toont respect voor leerlingen	

20

Beschrijf in concreet gedrag/uitspraken hóe je bovenstaande vaardigheden hebt gezien.

Omschrijf het bv als volgt:

Ik zag/hoorde dat je leerling x een compliment gaf. Je zei namelijk

Ik zag dat je de afspraken consequent nakomt. Je zei/deed/herhaalde

Ik zag dat je samenwerkingsvorm x deed. Hoe vind je deze werkvorm?

Je neemt de leerlingen serieus. Je zei

turf/houd eens bij welke leerling een positieve opmerking/compliment krijgt

turf/houd eens bij welke leerling gecorrigeerd wordt

wordt de 4:1 complimenten geven behaald?

Wat heb je tijdens de observatie gezien dat je als een compliment terug wilt geven:

- 1.
- 2.
- 3.

Welke tip heb jij voor je collega waar hij/zij mee verder kan?

- 1.
- 2.
- 3.

Wat ga je zelf toepassen van wat je tijdens de observatie gezien hebt?

- 1.
- 2.
- 3.

